

Dlouhodobý plán péče o nadané žáky

Základní škola a základní umělecká škola Zliv

Zpracovala: Mgr. Klára Koudelková

Říjen 2025

ÚVOD:

Základní škola a základní umělecká škola Zliv prosazuje a trvale uplatňuje v rámci inkluzivního vzdělávání nejen podporu dětí ohrožených školním neúspěchem, ale také aktivní přístup k talentovaným žákům, tak aby jejich přirozené vlohy nezůstaly nevyužité.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností by měla být zajištěna a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

Ke vzdělávacím potřebám žáka s mimořádným nadáním se vyjadřuje školské poradenské zařízení. Individuální vzdělávací plán (dále IVP) je vypracován po nástupu mimořádně nadaného dítěte do školy a jeho identifikaci v PPP, nejpozději však do 1 měsíce po zjištění jeho nadání.

Nadané dítě se rozvíjí rychleji než většina vrstevníků. Pro tento rozvoj je potřeba ve škole zajistit organizační, materiální a personální podmínky.

PŘÁVNÍ RÁMEC

Předpisy, které upravují přístup k nadaným a mimořádně nadaným dětem:

- Zákon č. 516/2004 Sb., konkrétně v §17–19.
- Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Opatření MŠMT č.j.: MŠMT-28603/2016 a ŠVP PV se zapracovanými změnami v souladu s RVP ZV dle Opatření MŠMT č. j.: MŠMT-38628/2016-1.

POTŘEBY TALENTOVANÝCH ŽÁKŮ

V běžné třídě se nadaní žáci mohou začít nudit, protože didaktické postupy potřebné pro osvojení učiva u většiny jejich spolužáků, jsou pro ně často zdlouhavé a mnohdy zbytečné. Nadané a mimořádně nadané děti chápou rychleji, nepotřebují k osvojení učiva tolik fixačních a memorizačních cvičení, potřebují vyšší tempo výuky, a přitom dostatek samostatnosti a vlastní aktivity.

Talentované děti:

- jsou zvědavé
- umí odpovídat a kladou další otázky
- jsou sebekritické
- jsou vytrvalé
- využívá informace, umí s nimi pracovat
- jsou tvořivé, mají neobvyklé nápady
- zabývají se detaily
- jsou samostatné, často pracují samy
- v mnoha ohledech nepotřebuje vysvětlování
- tíhne ke starším dětem

- vytváří nová řešení, hledá vlastní cesty

Výuka nadaných dětí by měla být stimulující a dostatečně náročná. Nadaní jsou nezávislí jedinci, kteří ocení větší samostatnost. Vyžadují spíše divergentní, kreativní a abstraktní úlohy. Výuka by měla být založena z velké části na zkušenostním učení.

Péče o nadané děti klade obrovské nároky na učitele, zejména, má-li vzdělávat tyto žáky v běžné třídě.

Takový pedagog má být nadprůměrně inteligentní, má kulturní a intelektuální rozhled. Měl by znát podstatu nadání a potřeby nadaných, dokázat nadané žáky identifikovat, umět rozvíjet či vybírat vhodné metody a materiály pro výuku nadaných. Měl by být velmi tolerantní a být schopen učit individualizovaně, pracovat s nadanými z různých etnických skupin, a být jim dobrým rádcem a průvodcem.

Pedagog musí znát možnosti identifikování a diagnostikování nadaných dětí, a ovládat postupy a metody, které mohou ve své třídě využít pro jejich rozvoj.

Vzhledem k problematickému vyhledávání nadaných žáků ve třídách, padá veškerá tíha na třídní učitele a učitele jednotlivých předmětů, kteří by měli spolupracovat.

Je třeba zvážit, zda nepodložit diagnostiku nadání testy, které provádí MENSA.

Promyslet, jak následně pracovat se žáky, u kterých bylo zjištěno potencionální nadání.

Harmonogram postupu v každém školním roce

termín	činnost
září	<ul style="list-style-type: none"> • informovat o této problematice rodiče, a to vždy při první třídní schůzce
říjen	<ul style="list-style-type: none"> • - nominační procesy, vyhledávání talentovaných žáků v běžném vyučovacím procesu (využití vlastních dotazníků, individuálních rozhovorů s žáky, rodiči, dalšími učiteli, vedoucími zájmových útvarů, trenéry, učiteli ZUŠ) - aktualizace seznamů nadaných dětí a žáků ve všech ročnících
listopad - leden	<ul style="list-style-type: none"> • věnovat vytipovaným dětem zvýšenou a systematictější pozornost • poskytnout vytipovaným žákům možnost vlastního rozvoje aplikací vhodných metod výuky • založit si portfolio, kam si učitelé daného předmětu budou zakládat kopie úspěšných prací, diplomů, ocenění, případně vést poznámky o účasti v soutěžích či přehlídkách, umístění a další informace

únor	<ul style="list-style-type: none"> informovat rodiče vytipovaných dětí, nabídnout jim možnost vyšetření v PPP v případě doporučení PPP zpracovat IVP pro mimořádně nadané dítě nabídnout účast v kroužcích
červen	<ul style="list-style-type: none"> vyhodnotit péči o nadané žáky

Průběžně všichni učitelé:

- seznámení pedagogů s aktualizovaným materiálem Plán péče o nadané a mimořádně nadané žáky
- pracovat s literaturou a ostatními metodickými materiály k této problematice.
- účast na vzdělávání k této problematice
- zapojovat děti do vědomostních a logických soutěží (Logická olympiáda, FVTP, Pangea apod.)
- doplňovat a obnovovat složku materiálů, pomůcek, časopisů, které budou vyučující při své práci využívat, doporučovat nákup literatury a pomůcek – vyhodnocovat péči o nadané žáky, aktualizovat jejich seznamy

Cíle podpory – identifikace nadaných žáků

- servis školy rodičům nadaných žáků
- spolupráce s poradenskými pracovišti
- u prokázaného nadání a mimořádného nadání nabídnout žákům Individuální vzdělávací plán pro rozvoj jejich talentu
- nabídka zájmové činnosti
- trvalá a dlouhodobá podpora rozvoje nadání

Závěr

Naše základní škola se zabývá podporou nadaných žáků. Díky tomuto plánu se učitelé i rodiče seznámí nejen se základy problematiky vývoje nadaných dětí, ale také se systémem péče o ně. Postupně zavádíme postupy vyhledávání talentovaných žáků na škole a snažíme se podpořit jejich další rozvoj tak, aby jejich přirozené vlohy byly maximálně využity.